

# Chuchuhuasi uzdrawiające drzewo

W Amazonii rośnie bardzo ciekawa – z powodu swoich właściwości prozdrowotnych – roślina, a właściwie ogromne drzewo. Nazywa się Chuchuhuasi (czytamy: czuucziu’uasi). Na bazie jego kory powstają suplementy, które są remedium na wiele dolegliwości. Opowiedział nam o nich biochemik, Marek Witkowski, który zgłębił tajemnice amazońskich szamanów.

**N**a początek kilka zdań zaczerpniętych z EcuRed (hiszpańskojęzyczna, kubańska encyklopedia internetowa). Chuchuhuasi (*Maytenus macrocarpa*) jest rodzimą rośliną puszczy amazońskiej, rośnie na glebach piaszczystych, gliniastych i należy do rodziny Celastraceae (dławiszowate). Znajdziemy ją w pobliżu zbiorników wodnych na terenach, na których nie występują powodzie, porośniętych lasem pierwotnym, na miejscach zacienionych, gdzie panuje niskie natężenie światła.

”  
Kora tego drzewa rosnącego w amazońskiej dżungli jest podstawą suplementów pomagających na wiele schorzeń.

## Marek Witkowski

Absolwent Wydziału Chemii UW (specjalizacja – synteza związków organicznych), równocześnie studiował pedagogikę. Pracował w Klinice Endokrynologii Centrum Medycznego Kształcenia Podyplomowego (laboratorium hormonów gonadowych – radioimmunologia).

Zna język angielski, hiszpański, rosyjski, opanował podstawy włoskiego. Jego pasją jest farmakognozja (nauka o substancjach pochodzenia naturalnego, które są wykorzystywane jako leki).

Jego żona Doris pochodzi z Peru. Syn Amaru jest informatykiem programistą. Córka Evelin jest magistrem biologii i doktorem chemii po UW. Jej specjalizacja to widma Ramana.

Jest współwłaścicielem firmy chemicznej A.C.G. produkującej deemulgatory oraz firmy IncaPharma sprowadzającej zioła z Amazonii.

Jego hobby to gotowanie (z żoną prowadzi kursy kuchni peruwiańskiej), podróże (odwiedził ponad 50 krajów), żeglarstwo, gra na gitarze i charango (andyjski instrument strunowy), brydż i szachy, zbieranie grzybów i wędkarstwo, narty.

Od 7 lat interesuje się acetogeninami annonaceowymi (związkami znajdującymi się w roślinach z rodziny Annona) i ich działaniem w leczeniu chorób nowotworowych. W domu wszystko naprawi, chociaż mu się nie chce, bo z natury jest leniem. Bardzo lubi ludzi, zwłaszcza pogodnych. Szanuje dyskusje merytoryczne. Smuci go fakt, że ludzie są (według niego) gatunkiem inwazyjnym.



Drzewo to osiąga 25 m wysokości i ma 60 cm średnicy. Jest proste i dobrze rozgałęzione, pokryte czerwonawą korą. Liście są wieloletnie, skórzaste, o długości około 10 cm.

### Lecnicze właściwości kory tego cudownego drzewa

Jest ona stosowana jako środek wzmacniający płuca (przy odoskrzelowym zapaleniu płuc, astmie). Stosuje się ją do tonowania, równoważenia i wzmacniania kobiecego układu hormonalnego. Koryguje nieregularności miesiączkowania oraz zwalcza towarzyszące mu ból i skurcze. Działa zwiotczająco, przeciwwzapalnie w układzie kostno-stawowym. Ma także działanie przeciwrheumatyczne, wykorzystuje się ją przy zapaleniu stawów (reumatoidalne zapalenie stawów, choroba zwyrodnieniowa stawów) i bólach krzyża. Zwalcza dolegliwości żołądkowe. Wzmacnia układ odpornościowy (immunostymulant), chroni przed szkodliwym promieniowaniem, przeciwdziała problemom z wątroba i pomaga przy zapaleniu nerek.

### Aktywne składniki i zastosowania medyczne

Kora zawiera fenolidienony ze szkieletem triterpenowym i dimeryczne proantocyjanidyny; saponiny, steroidy, pochodne fenolowe, witaminy i skrobie. Ponadto znajdziemy w niej metylo-epigallokatechinę, hydroksy-

tingenon, benzoil, diacetylo mateinę, taniny katecholowe, majtanzynę, majteinę oraz tingenon. Wśród składników aktywnych możemy wymienić: alkaloidy, katechiny, flawonoidy, chinon, kumaryny, fenole, saponiny, garbniki, kwasy organiczne.

Chuchuhuasi jest bardzo wartościową rośliną leczniczą o niezwyklej wprost wartości dla Indian zamieszkujących Górą Amazonię. Obecnie jest coraz częściej używana również przez mieszkańców miast, ze względu na jej wspaniałe właściwości lecznicze. Sięga się po nią, gdy dostęp do konwencjonalnych leków jest utrudniony bądź niemożliwy lub wówczas, gdy ich koszt jest zbyt wysoki.

Chuchuhuasi jest stosowana w leczeniu reumatoidalnego zapalenia stawów, choroby zwyrodnieniowej stawów, osteoporozy. Roślina pomaga zwalczać problemy z kośćmi i wracać do zdrowia po złamaniach, zwichnięciach lub naciągnięciach. Chuchuhuasi wykorzystywana jest również jako afrodyzjak, środek aborcyjny, organiczna substancja regenerująca i pomocnicza po porodzie. Działa bowiem jak silny tonik, który rewitalizuje i dostarcza organizmowi energii. Podanie choremu chuchuhuasi korzystnie wpływa na leczenie białaczki. Roślina wykazuje działanie przeciwrheumatyczne, przeciwartretyczne, przeciwmalaryczne oraz tonizujące i wzmacniające układ

nerwowy. Stosuje się ją w przypadku malarii w celu obniżenia gorączki, a także w leczeniu hemoroidów.

### Symbioza natury z medycyną

Ktoś mógłby powiedzieć, że skoro chuchuhuasi leczy wszystko, to zapewne do niczego się nie nadaje. Moim zdaniem nie należy się do takiej naturalnej formy leczenia uprzedzać. Jak wspomniałem, chodzi o dotarcie do przyczyny schorzenia, a nie tylko niwelowanie skutków. Są to procesy długotrwałe, ale efekty bywają spektakularne.

Amazońscy Indianie to ludzie biedni, których nie stać na drogie lekarstwa. Aby dotrzeć do najbliższego lekarza, musieliby przebyć kilkadziesiąt kilometrów przez dżunglę. Nic dziwnego, że po pomoc zwracają się do miejscowych szamanów, doceniając ich wiedzę i wieloletnie doświadczenie. Przebywając w Peru dowiedziałem się, że tamtejsi lekarze ściśle współpracują z szamanami i curanderos (uzdrowicielami). Nie deprecjonują ich wiedzy, co ma ogromny wpływ na efekty terapii. Najpierw mnie to bardzo zdziwiło, ale przekonałem się, że synergia i pełna symbioza natury z wiedzą medyczną to tak naprawdę superprzepis na szczęśliwe i przede wszystkim zdrowe życie. ■

Opr. Wanda Biernacka-Conrad